

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Nagyodévre. 8 kor. — fl.	Nagyodévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőnöke

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A miniszterelnök kivánságára!

A lapokban ma hivatalos közlemény látott napvilágot, mely tudatja mindazokkal, akiket illet, hogy báró Podmaniczky Frigyes, a szabadelvű párt elnöke „Széll Kálmán miniszterelnök kivánságára” szétküldte a párt tagjainak a meghívókat a Kossuth-ünnepre.

Nagyon szép és nagyon helyes, hogy a miniszterelnöknek ilyen kivánsága van; ő a pártnak hivatalos vezére és helyesen cselekszik, ha hű és háborgó mamelekjai egyaránt megtudják, hogy a kegyeket és alkalomadtán egyebeket is osztogató pártvezér nem haragszik, de nem is duzzog, ha hűvei tudomásul veszik a meghívót a Kossuth-ünnepre.

Még nem tudjuk, hogy Széll Kálmán le fogja-e vonni mai kivánságának teljes konzekvenciáit. Eddig az a látszat, hogy nem fogja megtenni, de lehet, hogy

kellemes csalódás fog bennünket érni. —

Értesülésünk szerint a főváros meghívójára eddigelé csak a képviselőház elnöke és néhány törvényhatóság válaszolt, ellenben sem a főrendiház, sem a kormány nem küldött semmiféle értesítést, vajjon reflektál-e a templomban és a temetőben fenntartandó helyekre?

A függetlenségi párt ünnepi bizottsága jól tenné, ha a kormány elnökét is felkeresné és határozott választ kérne a meghívóra. Hadd tudja meg az egész ország idejekorán a kormány szándékát; mert sajnos, nálunk feles számmal vannak olyan hazafiak, ahik érzelmeik nyilvánítását a kormány magatartásától teszik függővé.

Az olyan felemás játék, amolyan kertelés nem ér semmit. Ha a miniszterelnök indirekt tudatja a párttal, hogy nem bánja, ha a

párttagok elmennek a Kossuth-ünnepre, de ő maga és társai otthon maradnak, csak úgy ütötte arczul a nemzeti közérzést, mintha egész pártját visszautasította volna a megjelenéstől.

A Kossuth-ünnep jelentősége nem tűr semmiféle kertelést. Az a kormány, mely hivatalosan megjelenik a Lenau-ünnepen, mely elnöke személyében ott lesz és beszélni fog a Szt.-Gellért-szobor leleplezésénél: kell, hogy hivatalosan ott legyen a Kossuth-ünnepen is. Sőt, ha az előbbieben nem is vett volna részt, itt elvitázhatlan kötelessége megjelenni.

Magyar kormány, mely elbukik Kossuth megdicsőült szellemének ünneplése elől, lehet osztrák exozitura, de nem lehet magyar kormány. Próbáljon az olasz kormány elmaradni egy Garibaldi-, vagy Cavour-ünnepről, próbáljon az amerikai kormány elmaradni egy Washington ünnepéről: a köz-

Apostolok az Olimpuson.

— Legenda. —

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Csendes, ezüstösen tiszta, harmatos tavaszi éjszaka volt, a levegő jázmin-tól illatos. Az Olympus hegye fölött a teljes hold uszott, melynek fényében a hegy hófödte csúcsa mélabus világoszöld fényben tündökölt.

Csodás, ambróziás, tavaszi éj volt.

Egy ilyen éjszakán Péter és Pál, a két apostol szállt az égből s leült a gyepes hegyoldalra, hogy itéletet tartson a régi világ istenein. Fejük körül glóriás fény ragyogott, mely megvilágította fehér hajukat, göndör szakáluikat és szigorú tekintetű szemeket. Lent, a bükkfák sötét árnyékában tolongott fehér ragyogásban az elhagyatott, elfelejtett istenek csoportja, mely félve, szorongva leste a megsemmisítő itéletet.

Péter jelt adott a kezével. Erre a tömegből kilépett először a felhőgyújtó Zsesz

s odament az apostolok elé. Még mindig hatalmas és fenséges volt, mikor Fidiász kőből kifaragta, de már öreg s komor tekintetű. A vén sas tört szárnyakkal vergődött a lábainál s a kékes, rozsdamarta, kialudt villám ott vonaglott az istenek s emberek apjának hanyagul lelógó jobbájában.

De mikor odaállt az apostolok elé, hatalmas mellét újra betöltötte ősi mindenhatóságának tudata.

Felemelte büszke fejét s rászegelte szemét a galileai halászra, haragos göggel, villámhoz hasonlóan, félelmesen. Az Olympus, mely még mindig félté ura haragját, alapjaiban rendült meg e tekintettől. A megrettent bükkfák reszkettek, a fülemile dala elhallgatott s fenn a fekete hegyorom felett uszó hold elsápad, fehér lett mint Arachné vászna. Utolján vijjogott fel a sasnak görbe orra, s a villám, mintha új életet kapott volna a régi erőtől, még egyszer felvilágolva vonaglott össze, zizegve, sísteregve emelte fel háromlű lángfejét, mint a kigyó, mikor méreg fogát mutatja.

De Péter apostol rálépett az ágas-bogas tüzkigyóra s beletipotra a földbe,

aztán a felhőgyújtóhoz fordult s erős hangon kiáltott:

— Átkozott vagy s átkozott légy mindörökké!

S ebben a pillanatban kihuny Zeusz hatalma, az istenek apja elhalványult, szertefoszlott s elfeketedő ajakkal sutogva: „Anankél!” eltűnt a föld alá.

Aztán felemelkedett az Ezüstijju, kezében a kivájt forminxszal s odalépett a szent emberek elé. Hosszu sorban, lassu léptekkel követte a kilencz muzsa, megannyi fehér márványszobor. A megrettent szüzek mintegy megkövülten álltak biráik előtt, keblükben nem volt lélegzet, szívükben nem volt reménység. De a Ragyogó odafordult Pál felé s megszólalt, mintha csodálatos hárfá zendülne meg:

— Ne ölj meg, uram, inkább védelmezz meg, különbes új életre kellene keltened engemet. Én vagyok az ember lelkének virága, öröme, világossága, én vagyok az Istenhez való vágyakozás. Te tudod legjobban, uram, hogy az ének nem tudna többé felszállni Istenhez, ha letörnéd

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény üde szint kölesönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizs-porral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat-szappannal együtt használva az arcz-bőrt tündé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsinben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Felpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (8 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

vélemény úgy elsöpri őket, a hazafiátlanokat, mintha ott sem lettek volna, sőt mi több, közmegevetés tárgyává teszi őket.

Ilyeténképpen nem azt várjuk a magyar kormány elnökétől, hogy félhivatalos közleményben (melyért senki sem felelős és amelyet akár-mikor dezavualni is lehet) közbeékelte mellékmondatban tudassa pártjával, hogy nem bánja, ha a meghívót tudomásul veszi; hanem elvárjuk, hogy valljon színt és ha már nem ő az ünnepély főrendezője, ami természetes és helyes volna, legalább jelentse ki, hogy az ünnepből kivieszi a maga részét és képviselni fogja azon nemzet végrehajtó hatalmát, és felelős kormányát.

Ha ezt nem teheti, vagy ha tehetné is, nem meri tenni: mondjon le a miniszterelnökségről és menjen el osztrák miniszternek és hordja odaát a Lajthán tul Magyarország nagy ellenségeinek sleppjét.

Ma még akarjuk hinni, hogy Széll Kálmán fog válaszolni a fővárosnak meghívójára és kérni fogja, hogy neki, valamennyi miniszternek és államtitkárnak úgy a templomban, mint az alapkötetelnél tartsanak fenn helyeket. Ha úgy lesz, nem lesz benne érdem, hanem kötelességteljesítés, ha nem úgy lesz, nemcsak kötelességmulasztás, hanem szégyen

szárnyait. Esdekelve kérlek benneteket, szent emberek, ne öljétek meg a dalt.

Hallgatás támadt, Péter felemelte szemeit a csillagokra. Pál pedig rátette kezeit kardja markolatára, rátámasztotta fejét, úgy gondolkozott.

Végre felemelkedett. Csendesesen vetett keresztet Apolló fejére s így szólt:

— A dal maradjon meg.

Apolló forminxával kezében leült az apostol lábához. Az éj még világosabb lett, a jázmin erősebben illatozott, a patak vidámabban csörgedezett. A múzsák mint fehér hattyucsapat sereglettek vezetőjük köré s hangjukban még reszketett a félelem, mikor csodás dalba kezdtek, amilyent még nem hallottak az Olympus magaslatai.

Más istenség állt az apostolok elé. Gögösen, daczosan, nyersen, anélkül, hogy feleletet, vagy ítéltszót várt volna, megszólalt, mosolygással az ajkán:

— Pallas Atháne vagyok. Nem kérek töletek életet, mert csak álomkép vagyok. Engem imádott Odisszeusz, rám hallgatott, mikor megöregedett. Nekem engedelmességet Telemachus, míg ajkát bajusz nem árnyékozta. Még a halhatatlanságot sem rabolhatnátok el tőlem, de megmondom, hogy üres árny voltam, üres árny vagyok és mindörökké csak az maradok.

és gyalázat lesz, melyet a nemzet nem hagyhat megtorlatlanul.

Ideje már, hogy vége legyen a hivatalos Kossuth-üldözésnek. *Ha már az élő Kossuthot nem becsülték meg, legalább ne sértegezzék a holt Kossuth emléket holmi álloyalizmussal. Ha az osztrákok puszipajtások lettek a sadowai és königrützi győzökkel, mégis csak furcsa felfogás, hogy a magyarok ne tarthassák méltó tiszteletben Kossuth Lajos emlékét.*

Mit is ér az a bizonyos fátyol, ha kellő közepén rengeteg lyuk tátong? Ha azt akarják, hogy mi egész fátyolt vessünk a multakra, kegyeskedjenek teljes viszonzosságot gyakorolni és velünk szemben is egész fátyolt, nem pedig minduntalan szakadozó rongyot használni.

Azt mondják — noha mi ezt nem tartjuk igaznak — hogy az eddigi magyar kormányok mindig valami Kossuth-kérdésbe buktak bele: hadd lássunk végre egy magyar kormányt, mely becsületben tartja hazafias visszamemlékezéseinket és ebbe nem bukik bele.

Az érmelléki bor védelme.

Molnár Ákos dr. akciója.

Debreczen, aug. 27.

Molnár Ákos, a székelyhidi kerület országos képviselője az olasz borvám klauzula eltörlése s ez által az érmelléki bor érté-

Végre reá kerül a sor. A legszebbre, arra, kit legtöbben imádtak az istennők között.

Szeličen, báiolóan közelgett könyttől nedves szemmel. Hóféhér keblében úgy vert a szive mint a rabbá lett madárkáké, ajka reszketett, mint a szigorú büntetéstől félő gyermeké. Odarogyott az aggastyánok lába elé, kinyújtotta isteni karjait s alázatosan, félénken szólt:

— Vétkes vagyok! Bűnökkel terhelt: De én vagyok az emberek boldogsága! Könyörüljete rajtam? Bocsássatok meg! Rajtam kívül nincs boldogság az emberek számára!

A szorongástól, a zokogástól nem tudott tovább beszélni. De Péter résztvevőn tekintett rá, Pál meg lehajolt, leszakított egy mezei liliumot s megérintette azzal Afroditét:

— Légy ezentul olyan, mint e virág. De maradj életben te, ki a boldogságot hozod az embereknek.

A nap közelgett. A piros hajnalfény előmosolygott az Olympus mögül. A fülemile elhallgatott, de a csiz, a tengelice, a sármány s a pacsirta elővonta álmos fejcsökéjét harmattól ragyogó szárnyai alól, halk hangon kezdte csicseregni: „a reggel, a reggel!” A föld fölédredt, mosolyogva, örömtől ittasan, mert megmaradt számára a dal s a szerelem.

kének emelésére akciózt indított. Hektoliterenként 40 koronában óhajtja megállapítani az olasz bor vámjait, a mely vám egyszerre biztosítaná a magyar bor versenyképességét az olasz bor felett. A nagymértékű akció nem csak az érmelléki, de a debreczeni s az egész magyarországi bortermelőket érdekli, mert ha a parlament sanctionálná ezt, a 18—24 korona bor ár (hektoliterenként) egyszerre felszökkenne.

Molnár Ákos a maga akciójára a következő levélben hívja fel képviselő társai figyelmét.

Tisztelt képviselőtársam!

Mint borvidéki kerület képviselőjéhez fordulok az érmelléki borvidéken megindított aktióm országossá tétele és egy az ország minden bortermelőjét és a magyar borkereskedelmet egyaránt érintő országos közgazdasági kérdésnek megmentése s eddigi bortermelésünk megbénításának: az olasz borok behozatalának meggátálása czéljából!

Arra kérem t. képviselő társamat, hogy az Érmellék központja, Székelyhid város képviselőtestületének az olasz borvám klauzula eltörlése és az olasz borvámnak a rendes vámdíjtételben 40 koronában való megállapítása tárgyában a képviselőházhoz szóló feliratbeli kérését tárgyzó jegyzőkönyvi kivonatot, melyet ezennel ide csatolok, — saját kerületében az illető hatósághoz bemutatni s ehez hasonló határozat létrehozásában fáradozni méltóztassék.

Hitem és meggyőződése az, hogy a most folyó kiegyezési kormánytárgyalások során meg kell nyilatkozni a magyar közvéleménynek ily vitális közgazdasági érdekünk védelmére, — és csak egy általánosan megnyilatkozott országos közvélemény lesz képes megmenteni az olasz vámkövetelések tulkapásai ellen Magyarország bortermelő gazdaközönségét s egy ilyen hatalmas, erős aktióval háta mögött a magyar kormány képes lesz megértetni az osztrákokkal, hogy semmiféle ipari érdekeikért föl nem áldozhatja a magyar bor existenciális kérdését!

Még csak annyit t. képviselőtársam, hogy a mennyiben szives lesz ezen tiszteletteljes kérésnek eleget tenni, kegyeskedjék annak eredményét velem közölni.

Budapest, 1902. évi augusztus hó 25-ikén.

Hazafias üdvözléssel:

Dr. Molnár Ákos,
orsz. gyűl. képviselő.

A Pósa-asztal lakomája.

Budapest, aug. 27.

(Saját tudósítónktól.) Lajos napján a Pósa-asztal megtartotta hagyományos ünnepélyét, ezuttal a városligeti Vampotics-venedéglőben. Illusztris író- és művészársaság jelent meg, élén Eötvös Károlylyal, a ki ez este különösen elemében volt, hatalmas beszédben ünnepelte Pósa Lajost, a ki a tespedő nemzeti irodalom és nemzeti érzés közepette az egyetlen hivatott költő, ki az országot szabadságára, függetlenségére figyelmezteti. De azonkívül még több szellemes, humoros, ötletes toasztot is mondott az egybegyűlt társaságnak gyönyörűségére.

Több felköszöntő volt, ezek közt különösen Feszti Árpádé tűnt ki, a ki a művészet és költészet szent tüzeréről, a hazafiasságról valóságos kis essayt mondott és Eötvös Károlyt ünnepelte. Nagyon szép toasztokat mondtak még Nográdi Pap Gyula, Mikolics Dóna, Kupa Árpád, Bingha Béla és mások.

Pósa Lajos gyönyörű költeményéből, mely Kossuth Lajosról és a letiport szabadságharczról szól és a mely mély hatást

és zajos tapsvihart keltett, itt közlünk két strófiát:

Bujdosóknak tüskerakta utján,
Örök napként világolt a lelke.
A lobogó megtépedesett szárnyát,
Távolról is egyre csak lengette.
Tépett zászló lengő lobogása,
Sztította a siró honszerelmet...
Egyre várták új regementjével,
Hegyen, völgyön pásztor tüzek mellett.
— Igyunk fiuk az ő szent nevére,
A sirban is lángoló szívére.

Egyre vártuk... érte vágyódásunk
Belezengettünk hívogató dalba;
Üzengettünk fecskével, gólyával,
Addig, addig haza is jött. halva.
Koporsója tompa robogása
Megrengette a hont véges, végig:
A szabadság ébresztő eszméje,
Mint a vulkán, fölcsapott az égig!
— Igyunk fiuk az ő szent nevére.
A sirban is lángoló szívére.

A munkásleány tragédiája.

Budapest, aug. 26.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este háromnegyed kilenczkor a lánchíd közepén álló rendőrszem egy sikoltást hallott. A hang irányába tekintett és rémülten látta, hogy egy nő átveti magát a korláton. Oda-sietett, de már nem tudta megakadályozni az öngyilkosságot. Egy locschanás hallatszott és a habok ismét elsimultak. A hid villamos lámpáinak fénye mellett még látszott a csendes hőkölő folyam vizének gyűrűzése, aztán az is eltűnt.

Csak a hidon maradt kézításka. női kalap és napernyő jelezték, hogy egy élet tragédiájának utolsó jelenete játszódott le azon a helyen. A rendőr összeszedte a tárgyakat és bevitte a főkapitányságra, a hol Naszády fogalmazó, központi ügyeletesnek, jelentést tett a szomorú esetről. A kézi táskában egy levél volt, a mely özvegy Szabó Jánosnének címére szólt, a ki a Nefejejs utca 59. szám alatt lakik. Szólt pedig a levél a következőképen:

Kedves anyám!

Sándor elhagyott és az én szívem nem tudja ezt a nagy fájdalmat elviselni. A Duna mélyében találok én csak enyhülést. Bocsáss meg, szegény szerencsétlen leányodnak.

Teres.

Ennek a levélnek az alapján aztán a detektívek megállapították, hogy Szabó Teréz 21 éves cipőgyári munkásleány az öngyilkos. Feltűnően csinos leány volt, aki szerény keresetéből tartotta el özvegy édes anyját.

A nefejejs-utcai lakásból járt el a gyárba és utja ott vezetett el a verseny-utcai postahivatal előtt. Egy fiatal postatisztnak megtetszett a szép leány. Sokáig kerülgette, míg végre alkalmat talált a megismerkedésre.

A csábító szavai elkápráztatták a tapasztalatlan leányt és csakhamar belső viszony fejlődött közöttük. Egy évnél tovább tartott a szerelmi boldogság. A postatiszt házasságot ígért, sőt már most szeptemberre tervezték az esküvőt is.

Néhány hónappal ezelőtt aztán váratlanul megeszakadt az idill. A postatisztet elhelyezték Losoncra. Egy ideig csak jöttek a levelek, de csakhamar ritkábban hozta őket a posta, majd egészen elmaradtak.

Hetek óta sirdogált már s lelkében lassanként megfogamzott az öngyilkosság gondolata. Tegnap este aztán végrehajtotta sötét tervét. A Duna hullámai között keresett enyhülést nagy fájdalmára.

A detektívek behozták a szerencsétlen leány édes anyját a főkapitányságra, a hol azután megmondták neki, hogy milyen szerencsétlenség érte.

Keservesen zokogva ment a szegény asszony a rendőrség komor épületéből és elkecserevedve átkozta azt a Sándort, aki miatt elvesztette egyetlen leányát...

SZÍNHÁZ.

Az Uránia Debreczenben.

Hirt adtunk már arról, hogy Lovász János és Haranghy György oly szép sikert aratott darabját, a „Déliabok hazája” című látványosságot itthon is látni fogjuk. Az Uránia igazgatósága már ma beadja kérvényét a tanácshoz az iránt, hogy a Délibabok hazáját a debreczeni városi színházban szeptember 20., 21. és 22-én színre hozhassa. A színügyi bizottság és ennek referálása nyomán a tanács is, bizonyára örömmel fogadja el ezt az ajánlatot.

Utószezon Nyiregyházán. Jeleztük már, hogy Makó Lajos szintársulata igen nagy az orosházai közönségnek, mely nem képes színházlátogatásával fedezni a társulat költségeit. Ez a körülmény indította Makó direktort arra, hogy az eredeti tervétől eltérve, tíz nappal előbb fejezi be az orosházai szezont s ez idő alatt Nyiregyházán tart előadásokat. A nyiregyházi közönség nagyon megszerette Makó Lajost, a kit most is örömmel vár. A debreczeni szintársulat a nyár folyamán betanult újdonságait adja elő a nyiregyházi utószezonban.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkos mérnök.

Halál az idegesség miatt.

Debreczen, augusztus 27.

(Saját tudósítónktól.) Egy szép reményekre jogosító életpálya tragikus befejezést nyert tegnap a szomszéd Hajdu-Böszörményben. Böszörmény egyik köztisztviselőben álló polgárának G. Szabó Gábor volt közgyámnak fia, G. Szabó Kálmán tegnap hajnalban agyonlőtte magát. Huszonhét esztendő volt, okleveles mérnök volt. Az élet még csak most nyílt meg előtte, beválhatta volna sok ábrándját, reménységét, hasznos, kiváló tagja lehetett volna a közéletnek... És egy revolverlövés befejezett minden szép álmot — minden reménységet, de gyászba döntött egyúttal egy tekintélyes, derék családot is, a melynek a tragikus véget ért ifju büszkesége volt.

A huszadik század gyilkoló betegsége, az idegesség adta a szegény ifju kezébe a halálhozó fegyvert. Ez a gyilkos kór, mely ellen az orvosi tudomány alig-alig tud küzdeni, elviselhetlenné tette reá nézve az életet. — Elfutott a megsemmisülés karjaiba s

most már a böszörményi temető csendjében álmódja tovább az ifju kor szép álmait.

G. Szabó Kálmán öngyilkosságáról tudósítónk az alábbiakat jelenti.

A beteg ifju.

Szabó Gábor, volt hajduböszörményi közgyám, hitelszövetkezeti igazgató fia Szabó Kálmán a múlt évben végezte kitünő eredménynyel a műegyetemet Budapesten. Már egyetemi hallgató korában nehez küzdelmet vívott idegeivel. Szorgalmas egyetemi hallgató lévén, talán a nehéz, fárasztó munka merítette ki, tény az, hogy másod éves műegyetemi hallgató korában olyan erős ideg-rohamok vették elő, hogy egy alkalommal *budapesti lakásának harmadik emeleti szobájából, az utcára vetette magát.* A csodálatos véletlen akkor megmentette életét, de az óriási rázkódás idegeinek halálos dőfést adott. Több heti betegség után lábra állott, sőt tanulmányait is folytatta, de egészsége nem tért vissza teljesen soha. A nem rég még daliás fiu romja lett önmagának s beteg kedélyvel, beteg lélekkel vonszolta az élet terheit.

Az öngyilkosság.

Ez év június havában fejezte be Szabó Kálmán tanulmányait a budapesti műegyetemen. Diplomát nyert s azzal haza ment Hajdu-Böszörménybe, családjá körébe. Pihenni akart a szülei háznál a hosszú és fárasztó munka után. Elképzelhető, hogy itt ugyancsak kedvében jártak. Eleinte fel is vidult beteg kedélye, de azután csakhamar mély apáthiába merült, amelynek tragikus vége a tegnapi öngyilkosság lett.

Szombaton este még beszélgetett családjával, aztán pihenni tért. Amint azonban következtetni lehet, nem feküdt le. Ideges nyugtalansággal járt fel és alá szobájában. Hajnali három órakor magához vette revolverét és egy nagy szőnyeget és azzal kiment a ház gazdálkodó udvarába. Ott leterítette a szőnyeget, hanyat feküdt s *szájába lőtt forgópisztolyából.* A golyó szétromcsolta az agyvelőt s a szerencsétlen fiatal embert azonnal megölte. A revolver durranását csodálatosképpen sem szülei, sem a közeli cselédek nem hallották meg.

A gazdasági udvaron az nap nem dolgoztak, így csak reggel 6 óra után tudta meg a háznép a tragédiát. Egy kis tizenhárom éves cselédleány, Tacsai Zsuzsanna fedezte fel a vértócsában fekvő halottat s kétségbeesett kiáltásával csakhamar felverte a háznépet.

— Jöjjenek hamar, a Kálmán urfi agyonlőtte magát.

A megrendült szülők a másik pillanatban már fiuk hullája mellett állottak. Elhívták dr. Bakóczy János orvost is, aki természetesen már csak a halált konstatálhatta. Délelőtt megjelentek a halottnál a hatóság emberei is, a kik jegyzőkönyvet vettek fel az öngyilkosságról. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a hulla mellett egy éles borotvát is találtak kinyitva. Ugy látszik, hogy előbb ezzel akarta magát elpusztítani Szabó Kálmán.

A hivatalos vizsgálat után a halottat ravatalra tették s tegnap általános részvét mellett temették el. A mélyen sujtott apának számtalan ismerőse fejezte ki részvétét a szomorú családi tragédia felett.

Rablótámadás a Széohényi-uton.

— Fosztogató közrendőr. —

Debreczen, aug. 26.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő rablótámadás történt tegnap éjjel két és

három óra között a külső vásártérről a Széchenyi-kertek felé vezető uton, mely annál felháborítóbb, mert a rablást állítólag egy rendőr követte el. — Rendőr, akinek kötelessége lenne megvédeni az ilyen és ehhez hasonló támadásoktól a polgárokat; megfélelkezve magáról, kötelességéről, kifoszt minden pénzéből egy hozzá bizalommal forduló vidéki iparossegédet. Ez oly bűn, mely páratlanul áll Debreczen bűnkronikájában. A felháborító eset, melynek csak reggel jött nyomára a rendőrség, nagy konsternációt keltett a bűnügyi osztály ósdi falai között. Mile Pál rendőrfogalmazó azonnal megindította a vizsgálatot. Kihallgatta a megtámadott Modra Béla lakatossegédet és a gyausított közrendőrt. Az eredmény még ismeretlen, mert több tanu kihallgatása vált szükségessé, kiknek vallomásai fogják eldönteni, hogy bűnös-e valójában a rendőr vagy nem. A felháborító esemény részleteit különben a következőkben adjuk:

Hétfőn délután érkezett Debreczenbe Modra Béla lakatossegéd, hogy itt munkát keressen. Este elfáradva a sok járás-keléstől, betért a Baross-kávéházba s leült egy asztalhoz. Egy darabig csendesen üldögélt ott, de később bort hozatott és inni kezdett. A záróráig mulatott, mikor kénytelen volt távozni, mert a kávéházat becsukták. Egy darabig tanácstalanul állt a kávéház előtt, nem tudva, hova menjen szállásra, mikor egy közrendőr megszólította. Beszélgetve haladtak együtt egészen a bűnügyi osztályig, hova a rendőr betért, hogy ellenőrzési lapját beadja. A rendőr pár perc múlva visszatért és ismét együtt mentek a Piacz-utca felé. Utközben a rendőr meghívta saját szállására Modra Bélát.

Az iparossegéd a rendőri ruhában bizva mit sem gyanított és elfogadta az ajánlatot. Utjok a rendőr lakása felé a Széchenyi-utcán végig a külső vásártéren vezetett keresztül. A nagy téren sűrű sötétség uralkodott, mely annál szembeötlőbb volt, minnél inkább közeltek a lovassági laktanya felé.

Körülbelül fél három lehetett, mikor befordultak a kertek felé vezető elhagyott utra. Itt a rendőr kardját kirántva torkon ragadta Mrdra Bélát s földre teperte.

— Pénzedet, — kiáltá — vagy agyonütlek.

Modra reszketve a félelemtől szólanul türte, hogy a rendőr átkutassa zsebeit és kifossa. A rendőr pénztárcáját vette el, melyben ötven korona pénz lehetett.

A rendőr zsebre vágta a pénzt, kardját még egyszer fenyegetőleg megsuhogtatta a reszkető Modra feje felett s eltűnt a sötét uton.

Alig tűnt el a rendőr, Modra felállott s lélekszakadva futott a néptelen Széchenyi-utcán keresztül fel a főtérre, hol bevárta a reggelt, mikor a rendőr-

ségre ment és panaszt emelt megtámadója ellen. Panasza, mint már jeleztük, nagy konsternációra adott okot. Nem is mindennapi eset ez, érzi ezt a rendőrség bűnügyi osztályának vezetősége.

Papválasztási mozgalmak.

Debreczen, aug. 27.

(Saját tudósítónktól.) Debreczes egész társadalmát élénken foglalkoztatja a papválasztás kérdése. Pár nap választ el bennünket a küzdelem napjától, ez alatt a pár nap alatt természetesen az lesz a legaktuálisabb kérdés, hogy ki kerül ki a hívek alkotmányos küzdelméből győztesen. Azt már most meglehet állapítani, hogy a pályázók között nem egy olyan lelkész van, a ki beleillik a debreczeni papi székbe s a kálvinizmus magasztos tradícióit teljes lelkesedéssel fogja ápolni. A papválasztási mozgalmak viharából különösen két név csendül ki — Jánosi Zoltán és Baltazár Dezső dr. neve — mindkettő kiváló tagja a fiatal református papnövendékeknek.

Jánosi Zoltánt az elmúlt vasárnap hallgatták meg a hívek. Hosszu kocsisor ment ki Hajdu-Sámsonba, a kinek nem telt kocsi, gyalogszerrel ment papot hallgatni. Elragadtatással hallgatták a lelkes ifjú pap fényes szónoklatát, a mely ugy tartalom, mint előadás tekintetében művészi volt. — Csak a valót konstatáljuk — a midőn azt írjuk, hogy Jánosi Zoltán kilátásai a próbaszónoklat után hatalmas arányokban növekedtek. Tábor megerősödött s hívei határozottan mondják — hogy Jánosi Zoltán lesz a debreczeni pap.

Nagy pártja van a szoboszlóiak fiatal lelkészének Baltazár Dezső dr.-nak, a kit egy héttel ezelőtt hallgattak meg. Jeles tulajdonságai őt is predestinálják a debreczeni papi székbe. Nagyműveltségű — kiválóan képzett ember — az egyetlen a református papok között, a kinek jogászai képzettsége van.

A pályázók között tekintélyes szavazatra számíthat még Ilyés Endre balmazújvárosi és Diószegi Mihály gyantai lelkész is. A szavazatok zöme azonban előreláthatólag Jánosi és Balthazar között oszlik meg.

Ugy mondják, hogy az első szavazásnál aligha kapja meg a pályázók közül valaki az abszolút többséget. Ha nem lesz abszolút többsége valamelyik pályázónak, akkor az elnöknek az egyházi törvények értelmében új szavazást kell elrendelni. Elrendelheti ezt azonnal, vagy pedig másnap. És mert háromezernyolczszáz választó csak a késői órákban szavazhat le, eredménytelenség esetén csak másnap fogják megkezdeni az újabb szavazást. Mindenesetre mozgalmas napja lesz a szombati nap Debreczennek.

* **Egyházbizottsági ülés.** A debreczeni egyház építetű bizottsága tegnap tartott ülést. E hó 28-án az iskolaszéki, 29-én délután az árvaügyi bizottság ülésezik, az előbbi Kiss Albert, az utóbbi Dicsőfi József elnökle alatt.

* **Személyi hir.** Dr. Bartha Béla egyetemi magántanár, a debreczeni jogakadémia tanára nyári üdüléséről hazaérkezett.

Trázszy László halála. Debreczen város adópénztárnoka, egyik legbuzgóbb és legszorgalmasabb tisztviselője: Trázszy László hétfőn éjjel hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult tisztviselő általános szeretetnek örvendett. Buzgón végezte hivatalos teendőit a legutóbbi időkig, a mikor a gyilkos kór, amely végzett is életével, ágyba döntötte. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Baross-utca 26-dik számú háztól. Haláláról a család a következő jelentést adta ki:

„Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, édes apának, szerető fiúnak, testvérnek, vőnek, áldott emlékü rokonnak és sógornak, néhai Trázszy László Debreczen szab. kir. város adópénztárnoka és törvényhatósági tagnak, folyó hó 25-én éjjel 11 órakor, életének 42-ik, boldog házasságának 13-ik évében, hosszas szenvedés és a haldokló szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 27-én délután 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Baross-utca 26-ik számú házunktól, a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Az engedtelő szent-mise áldozat pedig folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és a megboldogult tisztársait bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902. augusztus hó 26-án. Bánatos neje: Özv. Trázszy Lászlóné sz Gerber Ilona; gyermeke: Trázszy László.

* **A közigazgatási tanfolyam helyisége.** A községi közigazgatási tanfolyam igazgatójának Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnek erős fejtörést okoz, hogy az 1902/3-ik tanévre hol helyezi el a tanfolyam hallgatóit. A tanfolyam helyisége ez ideig a Kereskedelmi Akadémiában volt, a hol a haligatóknak kényelmes tanterem állott rendelkezésére. Az idén azonban megnyílik a kereskedő-társulat polgári iskolája és az az új intézet kiszorítja a közigazgatási tanfolyamot. Weszprémy Zoltán igazgató pár héttel ezelőtt megkereste Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert, hogy engedjen át a kitelepített gazdasági tanintézet épületből két szobát a tanfolyam céljaira. A miniszter leiratában értesítette Weszprémy Zoltánt, hogy kérelmének nem tehet eleget, mert a gazdasági tanintézet épületének ügye még nincsen rendezve a várossal. Minthogy a tanteremek ügye sürgős megoldást kíván, Weszprémy Zoltán a belügyminiszter intervenciójához fordult, a ki azonban még nem döntött a tanteremek ügyében. Valószínű, hogy egyéb alkalmas hely hiányában mégis csak a volt gazdasági tanintézetben kap helyet a közigazgatási tanfolyam.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap, az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint, következők hunytak el Debreczenben: Trázszy László róm. kath. 42 éves, Váci Julianna ev. ref. 9 hónapos, Gulyás Julianna ev. ref. 5 hónapos, özvegy Magyar Bálintné ev. ref. 79 éves.

* **Dr. Szász Adolf** fogorvos pösztényi nyaralásáról hazaérkezett s ma kezdi meg praksisát. Rendelő órái: délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig.

* **Czipésmesterek értékezte.** Weidner Gusztáv czipésmester a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Tisztelettel kérem az összes debreczeni czipészeket, hogy f. hó 31-én, vasárnap d. u. 2 órákor az ipartestület tanácsstermében tartandó értekezleten jelenjenek meg. Tárgy: Előkészületek a jövő hó 7-én megalkotandó szövetkezet ügyében.

* **Beiratás a Svetits-intézeti iskolában.** A Svetits-intézetben a beiratások szeptember hó 3, 4, 5. mindig délelőtt 9—12 óráig lesznek. Az első két napon csak róm. kath. növendékeket veszünk fel, a harmadik napon más vallású növendékeket. Azon növendékek, kik intézetünkbe már jártak, bármely napon fölvetetnek. Az elemi leányiskola I. osztályába a 6 évet betöltött leányokat, a többi osztályokba csak az előző osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány alapján veszünk fel növendékeket. A négy osztályú polgári leányiskolába való beiratás a törvényes kor és előképzettség alapján történik. A tanítónőképző intézet I. tanfolyamába csak 14 évet betöltött, négy polgári vagy felsőbb osztályt, vagy 6 elemi és 2 felső népiskolát végzett ép testü, egészséges, tanításra alkalmas szervezettel bíró leányokat vesznek fel.

* **A lóvasut áldozata.** A kis Lakatos József, kit tegnapelőtt a lóvasut elgázolt, nagybetegen fekszik a kórházban. A szegény gyermek a lábán szenvedett súlyos sérülései mellett *gyrászák dást is kapott.* A beteget dr. Csikos kezeli, de aligha lesz eredménye a gondos ápolásnak: a kis Lakatos József nem bírja ki a nagy betegséget s elköltözik abba a világba, a hova legujabban az ártatlanokat viszi különös szeretettel a nagy kaszás.

* **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvél tudatjuk a felejtethetlen jó feleség, anya és nagyanyának Steinacker Sándorné született Horváth Irma urnőnek, folyó hó 26-án, d. u. 3 órákor, életének 55-ik, holdog házasságának 34-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 27-én délután 4 és fél órákor fognak, az ágostai hitv. ev. szertartása szerint, a nagyerdei fűrdőháztól, a Kossuth-utcai temetőbe nyugalomra tételre. Mely végtisztességtételre barátainkat és ismerőseinket szomorodott szívvél meghívjuk. Debreczen, 1902. aug. 26. Steinacker Sándor számtanácsos, mint férj; gyermekei: Aurél, nejevel Verán Mariannával és gyermekével; Viola a többi rokonság nevében is. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer K. temetk. int. rendezi.

* **Lopással vádolt köszörűs.** Kellemetlen helyzetbe került Crajghero Domokos világijáró talián köszörűs. Hónapokkal ezelőtt megfordult Eperjesen is, hol Ágostoni József műköszörűsnél dolgozott. A mostoha sors azonban itt sem hagyta pihenni és továbbmenésre készítette. Eljött Debreczenbe. Zesele Jánosnál talált foglalkozást s itt érte az a váratlan hír, hogy Eperjesről való távozását szökésnek vették, miután volt

gazdáját négyszáz korona erejéig meglopota. A rendőrség Zápolya-utca 17. számú lakásán találta a lopással vádolt köszörűst. Nyomban letartóztatta és még a tegnap esteli vonattal rendőri fedezet mellett Eperjesre kísértette az ártatlanságát nagyban hangoztató talián köszörűst.

* **Bucsura menő görög katolikusok.** A görög katolikusok tegnap reggel a 6 órákor tartott szent mise után zászlók alatt nagy tömegben Papp János lelkész vezetése alatt, gyalog Mária-Pócsra rándultak, hol most bucsu van. A hivek két napig lesznek Mária-Pócsra és már holnap este visszatérnek. Debreczenbe az esteli órákban érkeznek meg. Megérkezésük után rövid ima lesz a Szappanos-utczán levő görög katolikus templomban.

* **Néhány nap óta** érdekes képcsoportozat látható Pájer József főtéri üzletének kirakatában. E képek Kerékgyártó József gépszerelő által készített munkáinak sikerült fényképfelvételei, amelyet részben Németországban készített. E képek annyival is inkább érdekelhetik a nagy közönséget, mivel Kerékgyártó József debreczeni születésű és külföldön szerzett tapasztalatait itt akarja érvényesíteni. Különben már egy igen czélszerű olaj- és vizelválasztó készüléket is talált fel, mely a géptulajdonosoknak nélkülözhetetlen, olaj és tüzelő anyag megtakarítása céljából s e találmány már szabadalmazva is van. Gépműhelyét megnyitotta Debreczenben, Csapó-utca 31. sz. alatt.

* **Beiratások a közigazgatási tanfolyamra.** A községi közigazgatási tanfolyam harmadik esztendeje szeptember hó elsején kezdődik. A beiratások azonban már augusztus 25-én elkezdődtek. Eddig már negyven tanfolyamhallgató jelentkezett és bizonyos, hogy a hallgatók létszáma eléri a tavalyit. Ami egyuttal azt jelenti, hogy a tanfolyamon ez évben is párhuzamos osztályt kell felállítani.

* **Ebesi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

A királyi osalád gyásza.

Bécs, aug. 26. Gmundenből jelentik, hogy az elhunyt Margit Zsófia főhercegnő lelkiüdvéért a kastély kápolnájában gyászmise tartott ma reggel, melyen a családtagok voltak jelen. A mise alatt a főhercegnő koporsóját ólompecséttel lezárták s aztán a kápolnába vitték. A beszentelés holnap lesz a király jelenlétében s aztán külön vonaton Ludvigsburgba viszik az elhunyt főhercegnőt s ott helyezik örök nyugalomra a württembergi hercegi család sirboltjában.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, augusztus 26. A „Neue Freie Presse“ jelenti, hogy az osztrák kormány tagjai szakreferenseikkel együtt a jövő hó elején Budapestre utaznak folytatandó a most egyelőre félbeszakadt kiegyezési tárgyalásokat.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, augusztus 26. A félhivatalos „Magyar Nemzet“ megbízható helyről nyert értesülései szerint Lukács pénzügyminiszternek sikerült oly biztos fedezeti alapot találni, mely lehetővé teszi az állami tisztviselők fizetési rendezésének mielőbbi keresztülvitelét. Az ehhez szükséges pénzösszeg már a jövő évi költségvetésben szerepelni fog, ami biztos jele annak, hogy az immár égetővé vált kérdés rövidesen teljes megoldást nyer.

Tüntetés Magyarország ellen.

Budapest, augusztus 26. Nagy-Kikindáról felhaborító dologról értesítenek bennünket, mely élénk fényt vet a délvidéki szerbség nagy hangon emlegetett hazafiságára. A nagykikindai „Guzla“ szerb dalárda a kikindai olvasókörrrel egyetemben társas kirándulást rendezett Belgrádba, hol ünnepélyes fogadtatásban részesültek. Ott időzésük egész tartama alatt egyre hangoztatták a nagy szerb testvériességet s demonstráltak minden erejükkel Magyarország ellen. A kirándulókat a szerb királyi pár is fogadta.

Vihar a Balatonon.

Keszthely, augusztus 26. Óriási vihar dühöngött tegnapra virradó éjjel a Balatonon. Szerencsétlenséget még nem jelentettek sehonnan sem.

Hajók összeütközése.

Berlin, augusztus 26. A „Localanzeiger“ jelenti Hamburgból: A „Billverder“ személyszállító gőzös a Pléhkereszt-rendnek 110 tagjával és vendégével Tatenbergből jövet éjfélkor összeütközött az Adalbert nevű személyszállító gőzössel, a melyet a kerékbolt előtt talált. Minthogy még idejekorán tudták fékezni, az Adalbert csak kissé sérült meg, de az utasok között iszonyu rémület támadt és a tolongásban sok utas megsebesült. Az összeütközés oka úgy látszik helytelen irányzás volt.

Öngyilkos a temetőben.

Eperjes, aug. 26. Metzler Zsuzsanna varrónő tegnap délután apja sirján agyonlőtte magát. Szerelmi bánata kergette a halálba.

Búr hadifoglyok utazása.

Bermuda, augusztus 26. A „Staffordshire“ gőzös 1046 búr hadifoglyal elindult innen.

SPORT.

Football-mérkőzés. A jövő hó 7-én lesz az első debreczeni foot-ball-match. Ellenfelek a D. T. K. E. és a máv. gépjavitó műhely csapatai lesznek. Az előbi csapat összeállítását most végzi a Tornaegylet elnöksége.

Nevezés a debreczeni versenyekre. A szeptemberi országos versenyekre tegnap történt az első fővárosi nevezés. A nyújtó-korlát összetett versenyekre ugyanis benevezett Kakas Gyula, a M. M. E. tagja, ugrásban és szertornázásban többszörös bajnok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kinevezés.** A igazságügyminiszter Balzám Béla debreczeni kir. törvényszéki irnokot a felső-vissói járásbíróshoz segédtelekönnyvezetővé nevezte ki.

§ **Megölte az apósát.** Sullár Mihály alsó-répai földmives valósággal réme volt a falujának. Félt tőle mindenki, még a bíró is, a kit nem egyszer kergetett meg késsel. Az apósával, Kovrik Péterrel, állandóan ellenségeskedett a felesége miatt, mert azt hitte, hogy az öreg tüzeli az asszonyt ellene. A múlt évben a falu vénei egy estén ott pálínkáltak a nagy vendéglő mellett, köztük Kovrik Péter is, a kit az egész éjjel hiába vártak haza. Kora hajnalban pedig összetört bordákkal, holtan találták meg egy ház végében. Rögtön a vőt, Sullár Mihályt fogták gyanuba s csakugyan kiderült, hogy ő ölte meg az apósát. A marosvásárhelyi esküdtbíróshoz a gyilkost hét évi fegyházzal sújtotta. Ma foglalkozott a semmisségi panaszával a Kuria s azt elutasította.

§ **Csak egy betű különbség.** A múlt hónap egyik éjjelén Váczott nagyt mulatott Ilovszky Márkus gabonakereskedő. A mint virradtkor egy hölgy társaságban hazafelé bandukolt, rendőr állt eléje. A rend éber örének, a ki Váczott is tudja a kötelességét, a nővel szóváltása akadtt s annak végével el is akarta magával vinni. Ilovszkynak persze nem tetszett ez s szidta Molnár László rendőrt, mint a bokrot. Dühében sorra vette a kapitányt, a polgármestert és mindenkit. Szitkozódása közben csunya szót mondott — „a király fejére is.“

Ez utóbbi szavaiért Ilovszky, király-sértés címén, a törvényszék elé került. A mai tárgyaláson, melyen Oláh András elnökölt, neveltséges bonyodalom támadt az inkriminált kifejezés miatt.

— Egy szóval se bántottam a királyt, — mondotta a vádlott.

— Hát nem használta azt a csunya kifejezést? — kérdezte az elnök.

— Használtam, de azt Molnár rendőrré értettem.

— Hát ugy, hogy a rendőr veje Király rendőrtisztviselőnek s én nem azt mondtam: „a király fejére“, hanem „a Király vejére.“ (Derűltség.)

— Hogyan?

Elnök: Furcsa egy betűkülönbség. De meglátjuk, lehet-e egyáltalán igaz a védekezés?

Előszólitották erre Molnár rendőrt s bár ez megerősítette, hogy apósát csakugyan Királynak hívják s vácsi rendőrtisztviselő, a bíróság csak furfangot látott Ilovszky védekezésében. Dr. Varga József királyi alügyész vádja után elítélték hát felségértésért három napi fogházra. A köztudó súlyosbításért felebezett s a vádlott is, váltig hangoztatva, hogy eszéágában sem volt a magyarok királyát megbántani, apellált.

§ **Egy végrehajtói állás ostroma.** A sátoraljai járásbíróshoz most neveztek ki a végrehajtót. — Kilenczvenhat pályázó ostromolta ezt az állást. Köztük 17 juris doktor, két gyakorló ügyvéd. Valamennyi a legkitünőbb minőségűvel. Az elnöki kegy a kvalifikált szerencsétlenekkel szemben egy bukott üvegesre mosolygott, a ki immár boldog végrehajtója az ujhelyi járásbíróshoz s a kvalifikált toladókkal szemben meglepődéssel konstataálja, hogy van igazság még ily helyen is.

HIREK.**Ejjeli posta.**

× **Orosz ujságírók sorsa.** (Éjjeli express tudósítás.) Az orosz zsarnokság tudvalevőleg retteg az ujságíróktól és hírlapíróktól. Oroszországban a szigorú cenzúrán kívül a hatósági rendszabályok összes önkényével nyomják a sajtót. Innen van, hogy a 148 millió lakossal bíró orosz birodalomban mindössze 90 lap van. A szókimondó ujságírók mind Szibériába kerülnek. Csak nemrégiben történt, hogy a „Rosszija“ szerkesztőjét Szibériába küldték és a lap megjelenését betiltották, mert a censor egy tárczában valami czélzást vélt felfedezni, a czári családra. Sokkal szomorubb sors ért keleti Oroszországban egy ujságíró, aki egy tiszt válopöre tárgyalásának alkalmával azt írta, hogy az orosz tisztek nappal a lovaikat, éjjel pedig a feleségeiket verik ostaraiakkal. Egy kozáktiszt másnap elment a szerkesztőhöz, akit ostarával véresre vert és megtiltotta neki, hogy az aljas támadásról lapjában megemlékezzék. A dolog azonban megjelent a lapban, mire a tiszt a szerkesztőt az utcán megleste és agyonlőtte. A tisztet két évi fogságra ítélték, de a czár néhány hónap után megkegyelmezett neki, mert hiszen csak egy ujságíró őlt meg.

× **Forró olajba esett.** (Éjjeli express tudósítás.) Sulyos szerencsétlenség történt ma délelőtt *Fellen és Guilleaume*-czég, vízfogó-dűlő 1458—60. szám alatt lévő kábelgyárban. *Budai József* 38 éves gyári munkás egy forró olajjal telt tartály körül foglalatostkodott, a mikor egyszerre elvesztette az egyensúlyt és a forró olajba zuhant. Társai gyorsan segítségére siettek és kimentették, azonban már akkor annyira összeégett, hogy a segítségül hívott mentők halálos égési sebekkel borítva vitték a Rókus-kórházba.

× **Az örült anarchista.** (Éjjeli express tudósítás.) Izgalmas jelenet játszódott le a múlt héten Petrozsény közelében lévő Iszkron vasuti állomáson. A vonat érkezése előtt — mint nekünk írják — egy iparosnak látszó fiatalember érkezett az állomásra, a ki egy ideig járt-kelt az állomási épület körül, majd pedig berohant a pénztárhelyiségbe és jegyet követelt Petrozsénybe. A személyzet figyelmeztette, hogy még korán van jegyet váltani, mire az idegen arcából kikelve kezdett kiabálni, hogy ő anarchita s hogy neki azonnal adjanak jegyet, mert különben levegőbe röpti az egész állomási épületet. Eleinte azt hitték, hogy részeg emberrel van dolguk és ki akarták vezetni, de ekkor hirtelen torokon ragadta Urbánovics Sándor vasuti alkalmazottat és revolvért rántott elő s azzal akarta agyonlőni Urbánovicsot, de ekkor már odaugrott az állomásléjáró és Kapránszky Illés málházó, akiknek nagynehezen sikerült a dühöngőt legyűrni. A küzdelem közben az örült kétszer sütötte el a revolvért, a golyók szerencsére ismét a falba furódtak. A lárma és lövöldözésre összefutott a vonatra várakozó közönség is. Megkötözték a dühöngőt, a kiről kiderült, hogy veszedelmes örült. A zsebében talált iratokból kiderült, hogy az illetőt Katz Fülöpnek hívják, sziléziai illetőségű bányamunkás, a ki már egy hónap óta a környékben kóborolt munka nélkül. A veszedelmes embert egyelőre a petrozsényi kórházba vitték.

× **Leölt főhadnagy.** (Éjjeli express tudósítás.) A rákosi katonai gyakorlótéren négy nap előtt borzalmas eset történt. A 23-ik gyalogezred tartott gyakorlatot, a melyen Kövess ezredes, báró Beck vezérkari főnök veje is részt vett. A gyakorlat közben az egyik századnak tüzet vezényeltek. Gyakorlási vaktölténnyel lőttek a katonák; a tüzelés pillanatában Breit főhadnagy nagyon közel állott a tüzelő szakaszhoz és így történt, hogy egy vaktöltény papírmáské fojtása a főhadnagy jobb felső karját érte. Breit főhadnagy összeesett és Kövess ezredes intézkedésére rögtön beszállították a XVII. helyőrségi kórházba. A vaktöltéssel okozott seb igen veszedelmes, mert könnyen vérmérgezést okoz, a melynek következtében tetanus (merevedés) lép fel. Ezért a főhadnagy sebet rögtön megoperálták és most már tul van a veszélyen. Az ezredben pedig szigorú vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák, kinek ügyetlenségéből, vagy rossz akaratából érte Breit főhadnagyot a szerencsétlenség. A hadtestparancsnokság a vizsgálat eredményéről kimerítő jelentést kért.

× **Katonák kintása.** (Éjjeli express tudósítás.) Glogauból jelentik, hogy a 19. gyalogezred egy altisztje ellen nem kevesebb, mint ötszázhuszonegy kintás miatt emeltek vádat. Az altiszt a minap a 9. hadosztály haditörvényszéke elé került és ott rémes dolgok bizonyultak be róla. Legalább negyvenöt esetben a testgyakorlás alkalmával a kötélén mászókat a kötél végével véresre verte. Legalább harminczkét esetben belecsipett legényeinek az arcába. Legalább ötvenöt esetben a kardja élével vágott azoknak az ujonczoknak a kezére, a kik nem tudták szabályszerűen az ujjukat ráfeszíteni a nadrág varrására. Hét esetben fojtogatta az embereinek a torkát. Néha egy-egy tréfát is engedett meg magának.

Igy például embereinek az arcát és a bajuszát suvikszszal kente be. A pofonoknak, a miket az ujoncz-iskolában adott, se szeri, se száma. Néha izzóra fütött kályha mellett órákhosszat gyakoroltatta a fel s alá való guggolásban a legényeket, míg a hő-ségtől össze nem estek. Mikor egyszer az iskolában az egyik legény rossz feleletet adott, az altiszt ur rákurjantott:

— Te talán beteg vagy, hogy ilyen ostobaságot beszélsz?

És kényszerítette a legényt, hogy két kanállal valami keserű, undorító orvosságot nyeljen le. A katoná hosszú ideig beteg lett tőle. Egyik alárendeltje fél évig volt a kinzások miatt a katonai kórházban és még most is munkaképtelen. A hadbírótság tárgyalásán a vádló három havi fogságot és lefokozást ajánlott. A bíróság nem degradálta az altisztet, hanem öt hónapi fogságra ítélte el.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

— Tökéletesen jól érzem magamat kedvesem, — viszonzá Evelyn ur, — sőt elmondhatom, hogy életemben soha nem éreztem jobban magamat. De hiszen tudhatod, hogy reggel soha sincs étvágyom.

— Oh atyám! — szolt Klára, ki ez utóbbi megjegyzést hallotta, talán már elfeledted, hogy máskor oly hatalmas étvágyad szokott lenni a reggeli alkalmával.

— Valóban leányom? — No akkor annak nagyon régen kellett lenni.

— Nem szándékozik-e Edith kisasszony e szép tiszta időt felhasználni? — kérde Milburn.

— Igen. Alkalmassint az alsó városba megyek ki reggelizés után, — viszonzá Edith.

— Valószínűleg a női foglalkozások legérdekesebb nemét szándékozik végezni — jelesen a bevásárlásokat — jegyzé meg nevetve Lionel.

— Ugy van. Vásárlásokat teszek, hogy ez minden egyéb, csak nem érdekes rám nézve. Klára lesz kísérem s ha mi önnel megigérjük, hogy nem sokáig tartjuk vissza, elkísér ön minket Lionel?

— A legnagyobb örömmel, — viszonzá a fiatal ember gyorsan — a szolgálatát épen följánlani készülő Milburnt megelőzve.

Ez utóbbi ajkára harapott s pillanatra harag pir futá el arcát, de csakhamar eloszlott az s még halványabbá vált, mint rendesen szokott lenni.

— Nem akarsz kocsin menni? — kérde Evelyn ur leányát.

— Nem atyám. A reggel oly szép, hogy örömebb gyalogolunk.

— Igen. Mi mindenesetre gyalog megyünk, — szolt Klára.

— Apropos! Máriám, — szolt Evelyn, — majd el is feledtem veled valamit közölni. Én ma egy régi barátom fiának látogatását várom. Fgy ideig körünkben akar mulatni, még pedig bizonytalan ideig. Én azt hiszem, szívesen fogod őt te is látni.

— Légy a felől teljesen meggyőződve kedves Robert, — szolt a nő. — Az én drága férjemnek barátai az enyimek is s igyekezni fogok, hogy az érkezőnek e hajlékot otthonossá tegyem.

— Fogadd érte hálámat édesem. Különben is meg voltam én efelől győződve.

— Hogy hívják barátodat Robert? — kérde Mária a legártatlanabb arczzal.

Folyt. köv.

Új bazár-üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönsége értesíteni, hogy

Debreczenben

Piacz-utca 69 sz. alatt (Magyarkirály kávéház mellett) a megyeházzal szemben, a mai kor igényeinek megfelelőleg

bazáraru, uri- és női divat üzletet

rendeztünk be.

Raktáron tartunk dus választékban:

női-, férfi- és gyermek cipők, kalapok, ingek, gallérok, kézellők, esernyők, sétatobok, gyermek játékok, gyermek kocsik, hintalovak, bőröndök, fogkefék, zsebkécek, szivartárczák, pénztárczák és számos itt fel nem sorolható áru cikkek.

Mindig arra törekedünk, hogy a t. közönséget jó és tartós árukkal, emellett olcsó árban szolgáljuk ki.

Becsos pártfogásért esedezve tisztelettel

Miklós és Markbreit.

— Piacz- és Miklós-utca sarok. —

Eladó ingatlanok.

1.) Debreczenben, a Tóczós kertben II. járás 60. szám alatt fekvő és Konrád Gyula tulajdonához tartozó 1 hold 1192 □ öl szőlőskert függő termésével együtt, akár egy tagban, akár részletekben — nevezetesen

a) 20 sor szőlő 1200 forint

b) 20 sor szőlő 1200 forint.

c) 30 sor szőlő 2200 forint (a füves út mellett)

d) az épületekkel ellátott önálló terület pajtákkal és mellékhelyiséggel együtt 1200 forintért, megjegyeztetik, hogy ezen kertben jelenleg is, még vagy 20 mm. befőzni való ringlőszilva, mm. 12 forint és még vagy 30 mm. veres szilva, (mm. 6 forint) van eladó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonosnál a fent irt kertben.

2.) Debreczenben a Pallagon egy kis épülettel ellátott tanyaföld, (16 hold és 1031 □ öl) 8000 forintért, (16000 korona.)

3.) Ugyancsak Debreczenben az Ondódon a Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő házhoz tartozó (9 hold 1200 □ öl) szántóföld 4500 forintért (9000 korona.)

4.) Ugyancsak Debreczenben, az Ondódon az Arany János-utca 59. sz. a. fekvő házhoz tartozó (5 hold 850 □ öl) szántóföld 2800 forintért (5600 korona.)

5.) Nyiregyházán, Vizi-utca 21. sz. a. egy fazsindelyes csinos kis ház 4500 forintért (9000 korona) eladó és pedig részletfizetésre is a betáblázott terhek átvétele mellett.

Értekezhetni a tulajdonos Konrád Gyulával, Debreczenben, akár a fent említett Tóczós kertben, II. járás 60. szám alatt, akár Arany János-utca 59. sz. a.

SZABADOS és ROSSI

vízvezeték és világítási vállalat

Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek, clostettek és csatornázások, szivattyúk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

≡ Köagyagcsövek raktáron. ≡

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 1 frt. 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer keménypadló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mozdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók: SZENT-KIRÁLYI TIVADAR cégénél Debreczenben.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kereskedelmit végzett pénztárnoknő alkalmazást nyer Rózsa Lajos női divatüzletében.

Jó családból való leánykák tanulól felvétetnek: Rózsa Lajos női kalap osztályában.

Öt szobás utcai lakás mellék helyiségekkel együtt 350 forintért kiadó, Czima kiadóhivatalban.

Legmagasabb árak mellett veszek nagyobb mennyiségű csemegeszőllőt Kepes Sándor, Piacz-u. 26.

A Józsa mellett 3 és fél hold föld eladó. Értekezhetni: Nyugoti-utca 6. sz.

Ügyes varróleányok jó fizetéssel felvétetnek, ugyazinté tanuló leány is. Czim a kiadóhivatalban.

Hadházi Rucás tanyán 52 hold föld kiadó. Értekezhetni Szoboszlai Isvánna, Pazonba.

Borbély üzlet 1400—1500 évi jövedelemmel kiadó. Nyugoti-u. 6.

Varrónő, aki már gépen varni tud, azonnal felvétetik Wiener Adolf zsák- és ponyva üzletében Kossuth-utca 27. sz.

Sütőd jó forgalmu kiadó. Bethlen-u. 23. szám.

„Mezei virágnak” levele van.

Müvelt nő német, francia nyelvet, zongorát óhajt tanítani 40—50 kr. óradijért. A nyelvek tanítására tanfolyamot fog nyitni csekély díjazásért. Butorozott szobát, ellátást keres órák ellenében. Megkereséseket „Nyelvtanítás” czimen kérek a kiadóhivatalba.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-kosztjuk tisztítását jutányos árért vállalom. Péter utca 37. sz.

Tanulónak egy jó családból való fiu Kerékgyártó József gépműhelyébe Csapó-utca 31 felvétetik.

Hatvan-utca 50. számú ház eladó; 1 1/4 nyilas öndódi földje külön is eladó.

Két szabó segéd nagy munkára alkalmazást nyer Brezniczy Mihály szabónál, Hajdu-Böszörmény.

Eladó 10 hold I. oszt. újföld jó karban levő épületekkel Értekezhetni Zápolya-u. 13.

A tégláskert II-ik járásán, a kapuhoz közel 913 öl fekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárijánál.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

Közjegyzői helyettes helybeli irodába kerestetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Házmeester és mint boltiszolga felvétetik, Schwarz butorgyár, Piacz u. 71. sz.

Egy intelligens fiatal ember teljes ellátást keres keresztény uricsaládnál, lehetőleg utcai szobát közel a főpostához. Ajánlat „Ellátás” jelige alatt, Debreczen, főposta.

Ellátásra fiu vagy leány özvegy urinél felvétetik. Varga-u. 32.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer-készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongorait, hegedűit és pianinóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-utca 3 szám.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos
előbb Füvessy Bertalan
érezöntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményü **kút szivattyúit** 2 évi jótállással.
Jó vizü kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából e rajz szerint **emlékképet** készítették az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellét ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izlése szép és tartós kiállítása mellett oly olesó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főléri üzletében, ára **24 fillér (12 kr.)**
Ismételadónak kedvezmény.

1003 v. k. szám.
1902

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 2933/9 1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ph. Mayfart et Comp czég részére Mattyasovszky Andor és adóstársa debreczeni lakosoktól 150 kor. tőke, ennek 1901 évi szeptember hó 5-ik napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 90 kor. 14 fill. perköltség erejéig 1901 évi október hó 19 én bíróilag felülfoglalt és 1092 koronára becsült házibutorok, könyvek, gépek, kerékpár és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1902 évi augusztus hó 29-én délelőtt 1/2 10 órakor kezdetét veendő és alperesek lakásán, Péterfia-utca 73. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902 évi augusztus 8-án.

Török Péter,
birói kiküldött.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy **Debreczenben, Piacz-u. 7. sz. a Vecsey Zoltán ur házában** **LOVASS és KOSÁRKA** törvényszékileg bejegyzett czégünk alatt a mai kor fokozott igényeinek mindenben megfelelő

nőidivat áruházat nyitottunk.

Nagy választékban tartunk **Ruha, Bluz és diszszelmet, valódi Francia és Angol női ruhaszöveteket,** valamint a legújabb mintájú és szintartó **Crettonokat, zephyreket, flanellokat és barchetteket.** Remek applicatio himzések, gaze és zsinór díszek, **eslipse gallérok és betétek, francia derékfűzők mérték szerint is. Női fehérművek, harisnyák, vászon, chiffon-felék. Damast és pamut asztalterítékek. Pamutok, bélés és szabó kellékek, nap- és esernyők. Fügöny, ág, asztalterítő és paplanban.** Berendezésünkönél különös tekintettel voltunk arra, hogy árunk finomsága s azoknak szolidan meghatározott áraival a n. é. közönség pártolására érdemesnek bizonyuljunk.

Tisztelettel: **Lovass és Kosárka.**

Costüm ruháknak a legutolsó divat szerinti készítését elvállaljuk.